

EPIZOD MOSKIEWSKI W ŻYCIU WITOLDA LUTOSŁAWSKIEGO

Zmarły przed 6 laty Witold Lutosławski, genialny polski kompozytor XX w urodził się w 1913 r w Warszawie. Rodzice jego wywodzili się z rodzin ziemiańskich. Posiadali majątek na Kurpiach w okolicach Drozdowa nad Narwią.

Na losy rodziny w znacznym stopniu wpłynęła I wojna światowa. Gdy w 1915 r armia niemiecka przełamała front rosyjski w Prusach Wschodnich, Lutosławscy opuścili rodzinny dom leżący na jej wojennym szlaku. Skierowali się do Moskwy i najmłodsze lata Witold spędził w Rosji. Nie wiedzieli, szukając azylu na Wschodzie, że niedługo wybuchnie rewolucja.

Józef Lutosławski – ojciec kompozytora oraz jego 4 bracia byli zaangażowani w działalność Stronnictwa Narodowo-Demokratycznego i związani z jego założycielem Romanem Dmowskim. Ostatnie miesiące życia spędził on w Dolnym Drozdowie i prawdopodobnie drugie imię - Roman, jakie nadał Józef swemu synowi miały swego protoplastę w słynnym polityku.

Ojciec kompozytora pięknie grał na fortepianie utwory Beethovena i Chopina, zaś dziadek Franciszek grał na skrzypcach.

W czasie pobytu w Rosji Józef organizował polskie legiony, które miały pomóc kontrofensywie rosyjskiej w wyzwaniu ziem polskich.

Strategią Dmowskiego było liczenie na carską Rosję jako gwaranta bezpieczeństwa przyszłej Polski niepodległej.

Tymczasem wybuchła rewolucja październikowa i nastąpiło zawieszenie broni 3 marca 1918 r znane w historii jako Traktat Brzeski.

W tym czasie Józef z bratem organizowali w Murmańsku transport polskich oddziałów wojskowych do Polski, gdzie zostali aresztowani przez bolszewików pod zarzutem prowadzenia działalności antyrewolucyjnej i fałszowania dokumentów dyplomatycznych.

Przewieziono ich do więzienia w Moskwie i 5 września 1918 r bez procesu obaj zostali rozstrzelani.

Gdy skończyła się okupacja niemiecka Warszawy 13 XI 1918 r rodzina

Lutosławskich przeniosła się do Drozdowa. Zastali majątek zniszczony i zrujnowany. W rezultacie matka kompozytora Maria Lutosławska z najmłodszym Witoldem i jego 2 braćmi zamieszkała w Warszawie.

Na rozwój duchowy kompozytora duży wpływ miała jego dalsza rodzina.

Stryj Wincenty Lutosławski był wybitnym filozofem, zaś drugi brat ojca Kazimierz – dr teologii był posłem na sejm w latach 1919-22 a także autorem projektu wstępu do konstytucji marcowej oraz przysięgi na wierność Rzeczypospolitej, którą składał nowo obrany prezydent.

Gdy wybuchła wojna polsko-bolszewicka, Drozdowo znajdując się znów na szlaku wojennym zostało doszczętnie zniszczone. Jednak rodzina Lutosławskich wróciła po wojnie do rodzinnego majątku.

Maria Lutosławska nie mogąc odbudować majątku po 2 latach przeniosła się z powrotem do Warszawy i tu zaczęło się życie Witolda jako kompozytora. Nie bez wpływu na jego kompozycje były podjęte przez niego studia matematyczne na Uniwersytecie Warszawskim. Jednak brak czasu uniemożliwił mu łączenie tych studiów z kompozytorskimi w konserwatorium u prof.

Witolda Maliszewskiego i nauką gry na skrzypcach. Najpierw zrezygnował z gry na skrzypcach koncentrując się na studiach pianistycznych u prof. Jerzego Lefeldy. W rok później w 1933 r zrezygnował ze studiów matematycznych, co pozwoliło mu poświęcić się całkowicie studiom muzycznym.

Jeszcze raz straszny los ze strony bolszewików spotkał rodzinę w czasie II wojny światowej.

Jego brata Henryka – oficera rezerwy Rosjanie zesłali do obozu pracy przymusowej w kopalni złota na Kolyminie, na Syberii. Zmarł tam w 1940 r z głodu i wyczerpania zapadając na tyfus. Sam kompozytor trafił do niewoli niemieckiej, z której udało mu się uciec po 8 dniach. Okupację przeżył w Warszawie utrzymując się z matką z gry na fortepianie w kawiarniach i prywatnych koncertach.

W czasie wojny poznał swą przyszłą żonę Danutę Dygat – siostrę sławnego pisarza.

Trzy dni przed wybuchem powstania Lutosławski z matką opuścił Warszawę i przeniosł się do Komorowa pozostając tam aż do końca wojny.

Powojenne losy kompozytora związane są z Warszawą.

